

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції Чернівецького
національного університету імені Юрія
Федьковича

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІНСТИТУТ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК**

25-27 квітня 2023 року

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2023

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25-27 квітня 2023 року). Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук. – Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. – 423с.

До збірника увійшли матеріали студентів інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення й обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення проблем.

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2023

Національно-патріотичне виховання на уроках трудового навчання та технології

Ураховуючи нові реалії сьогодення, обставини, пов'язані з російською агресією, чимраз більшої актуальності набуває виховання в учнівської молоді почуття патріотизму, активної громадянської позиції, відданості загальнонаціональній справі зі зміцнення суверенної держави як невід'ємної складової європейської та світової спільноти.

В основу системи національно-патріотичного виховання покладено ідею розвитку української державності як консолідуючого чинника розвитку українського суспільства та української політичної нації [1].

Шкільний предмет трудове навчання має значні можливості у вихованні в учнів національно-патріотичних почуттів. Дієвим підґрунтям для такої роботи є процес формування в учнів загальнокультурної компетентності та практичного досвіду з виготовлення предметів і речей, які пов'язані з народною культурою українців, а саме з декоративно-ужитковим мистецтвом та ремісничими виробами, що були звичними в побуті колись і стають популярними на сьогоднішній день [2].

На уроках трудового навчання та технології, вчитель через народну поезію, традиції і звичаї формує в учнів громадянські та соціальні компетентності, особливо при вивченні технології виготовлення виробів з деревини, вишитих виробів, бісероплетіння, писанкарства, розпису кераміки, приготування традиційних українських страв, виготовлення народної ляльки. Досить часто при виготовленні певного виробу учні мають можливість дослідити його історію та стародавню техніку виконання, особливості виконання в певному регіоні, різноманітність орнаментів, що зумовлює глибше пізнання власного народу та історію рідного краю.

В умовах сьогодення українське суспільство набуло нового етапу розвитку, який просякнутий сукупністю дій, спрямованих на зміцнення української національно-політичної переваги, проведення

дерусифікації та дерадянзації, повернення до своїх національних витоків: української мови, культуру, традицій та звичаїв. Стає дедалі популярнішим використання традиційних речей: вишиванки, писанки, розписаної натуральної кераміки, автохтонних жіночих прикрас, дерев'яних різьблених виробів та ін. Всі ці речі учні можуть виготовляти на уроках трудового навчання, цим самим відновлюючи народні ремесла та промисли.

Саме така діяльність є тим духовним середовищем, у якому формуються світогляд, естетичні ідеали, моральні й трудові цінності та національні почуття особистості, національно-патріотична компетентність [2].

Під час виготовлення учнями виробів важливе місце, крім суто технічної сторони, має й мистецька сторона цієї справи, яка полягає, насамперед, у визначенні художньої ідеї твору, в основу якого покладено той образ, який виникає в уяві дитини. Учні не тільки передають те, що засвоїли на уроці, а й показують свою ідею у створенні того чи іншого виробу.

Отож, засвоєння, зберігання і розвиток дітьми традицій і звичаїв українців є важливими підвалинами їх національного виховання, засобом зміцнення національної свідомості, згуртування і єдності всієї нашої нації. А підтвердження цього – останні події, які показали, що переважна більшість громадян України, зокрема й учнівська молодь, виявили високу патріотичну свідомість та міцну громадянську позицію. Це свідчення системної виховної роботи всіх педагогів навчальних закладів.

Список літератури

1. Вербицька П. В. Виховання громадянина і патріота України як суспільно-політичний виклик. *Педагогіка і психологія*, 2015. – № 3. – С. 58-63.
2. Національно-патріотичне виховання. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-ditini/nacionalno-patriotichne-vihovannya>